

QP Code : 72185

(2½ Hours)

[Total Marks : 75

- N.B.:** (1) All questions are **compulsory** and carry equal marks.
(2) Use of **map stencil** is **allowed**.
(3) Draw **sketches** and **diagrams** wherever **necessary**.

1. Explain in detail causes and impact of air pollution.

OR

Give the measures on water pollution.

2. Give an account on ozone depletion.

OR

Discuss in detail environmental movements in India with special reference to Maharashtra.

3. State the concept of sustainable development and discuss on sustainable agriculture.

OR

Write note on the following :—

- (a) Energy crisis
(b) Eco-friendly life style.

4. Describe in detail need of environmental management.

OR

State the role of GIS and remote sensing in environment management.

5. Write short notes on any **two** of the following :—

- (a) Land pollution
(b) Acid rain
(c) Environmental issues and sustainable development
(d) Environmental laws.

(मराठी रूपांतर)

(२½ तास)

[एकूण गुण : ७५]

सूचना : (१) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत व सर्वांना समान गुण आहेत.

(२) नकाशा स्टॅन्सिलचा वापर करण्यात परवानगी आहे.

(३) आवश्यक तेथे आराखडे व आकृत्या काढा.

१. हवा प्रदूषणाची कारणे व परिणाम विस्ताराने स्पष्ट करा.

किंवा

जल प्रदूषणावर उपाय सांगा.

२. ओझोनचा ऱ्हास यावर वृत्तांत द्या.

किंवा

भारतातील पर्यावरणीय चळवळीवर महाराष्ट्राच्या विशेष संदर्भासह सविस्तर चर्चा करा.

३. चिरन्तन विकास हि संकल्पना सांगा व चिरन्तन शेती यावर चर्चा करा.

किंवा

टिपा लिहा :-

(अ) ऊर्जा संकट

(ब) पर्यावरणाशी सुसंगत जिवन शैली.

४. पर्यावरण व्यवस्थापनाची गरज विस्ताराने वर्णन करा.

किंवा

पर्यावरण व्यवस्थापनातील भौगोलिक माहिती प्रणाली (GIS) व दूर संवेदन (Remote Sensing) यांची भूमिका सांगा.

५. खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टिपा लिहा :-

(अ) मृदा प्रदूषण

(ब) आम्ल पर्जन्य

(क) पर्यावरणीय समस्या व चिरन्तन विकास

(ड) पर्यावरणीय कायदे.